

سؤالات امتحان شبه نهایی درس : جامعه شناسی ۱	رشته : علوم انسانی	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	تعداد صفحات: ۴
پایه دهم دوره دوم متوسطه نظری	ساعت شروع : ۱۴ عصر	تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۰۲/۰۱	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان دبیرستان های دوره دوم متوسطه روزانه سراسر کشور در طرح سه نما سال ۱۴۰۳			
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش			
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
	نمره		

۱	عبارت های صحیح و غلط را با ص یا غ مشخص کنید. الف) با ظهور اسلام، عقاید و ارزش های بنیادی جامعه جاهلی نابود شد و لایه های سطحی آن در خدمت اسلام قرار گرفت. ب) جهان اجتماعی با آگاهی و اراده افراد انسانی پدید می آید و پیامدها و الزام های آن وابسته به قرارداد و اراده تک تک افراد است. پ) هویت اجتماعی افراد، پدیده ای گسترده تر از هویت فرهنگی جهان اجتماعی است و فرصت شکل گیری آن را فراهم می آورد. ت) اگر جهان اجتماعی با حفظ عقاید، آرمان ها و ارزش ها به تعامل با دیگر جهان ها بپردازد، زمینه پیشرفت خود را فراهم می آورد.	۱
۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. الف) فردی به تنهایی و با صدای دلخواه در مکانی مطالعه می کند اگر فرد دیگری وارد شود، مطالعه او به تبدیل می شود. ب) عمیق ترین لایه جهان اجتماعی، عقاید کلانی هستند که بر تأثیر می گذارند. پ) جهان اجتماعی پس از تولد هر فرد، بخشی از او را تعیین می کند یعنی آن فرد را به عنوان یکی از اعضای خود به رسمیت می شناسد. ت) امروزه رسانه ها و فضای مجازی، را از سطح نمادها و هنجارها به عمق عقاید و ارزش ها می کشانند.	۲
۳	پاسخ صحیح را مشخص کنید. الف) در عبارت های زیر به ترتیب، «نمره دادن معلم» و «پاکیزه شدن دست و صورت» به کدام نوع پیامدهای کنش اشاره دارند؟ -دانش آموزی تکالیف درسی خود را آماده می کند و معلم متناسب با تلاش او، نمره می دهد. -فردی وضو می گیرد و دست و صورت او پاکیزه می شود. (۱) ارادی وابسته به اراده فرد- غیرارادی ☐ (۲) ارادی وابسته به اراده فرد-ارادی وابسته به اراده دیگری ☐ (۳) ارادی وابسته به اراده دیگری-ارادی وابسته به اراده فرد ☐ (۴) ارادی وابسته به اراده دیگری-غیرارادی ☐ ب) کدام گزینه در مورد «فرصت ها و محدودیت های جهان اجتماعی» <u>نادرست</u> است؟ (۱) فرصت ها و محدودیت ها به صورت حقوق و تکالیف ظاهر می شوند ☐ (۲) ماکس وبر، رشد علوم تجربی را فرصت و قفس آهنین را محدودیت جهان متجدد می داند ☐ (۳) فرصت ها و محدودیت ها، تنها ملاک ارزیابی جهان های اجتماعی مختلف محسوب می شوند ☐ (۴) فرصت ها و محدودیت ها به یکدیگر وابسته اند و دو روی یک سکه هستند ☐	۲
	ادامه سؤالات در صفحه دوم	

سؤالات امتحان شبه نهایی درس : جامعه شناسی ۱	رشته : علوم انسانی	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	تعداد صفحه: ۴
پایه دهم دوره دوم متوسطه نظری	ساعت شروع : ۱۴ عصر	تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۰۲/۰۱	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان دبیرستان های دوره دوم متوسطه روزانه سراسر کشور در طرح سه نما سال ۱۴۰۳			
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش			
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
	نمره		

	پ) کدام گزینه در مورد پدیده «حق و باطل» صحیح است؟ ۱) بر اساس آگاهی یا جهل مردم تعیین می‌شود ☐ ۲) از جهت قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی تغییرپذیر است ☐ ۳) با روش‌های تجربی، داوری و ارزیابی می‌شود ☐ ۴) وابسته به پذیرش یا عدم پذیرش جهان‌های اجتماعی است ☐ ت) کدام گزینه به ترتیب از نظر «ارزیابی تحول»، «وضعیت فرهنگ در حال تحول» و «جهت تغییر» با مثال داده شده مطابقت دارد؟ «جامعه جاهلی به جامعه نبوی تحول یافت» ۱) منفی-فرهنگ حق-به سوی فرهنگ باطل ☐ ۲) مثبت-فرهنگ باطل-به سوی فرهنگ حق ☐ ۳) مثبت-فرهنگ باطل-به سوی فرهنگ باطل ☐ ۴) منفی-فرهنگ حق-به سوی فرهنگ حق ☐													
۴	هر یک از عبارت‌های سمت راست به کدام یک از مفاهیم سمت چپ اشاره دارد؟ (یک مفهوم اضافی است) <table><tr><th>عبارت‌ها</th><th>مفاهیم</th></tr><tr><td>الف) مردم شناسان به نقد این ویژگی فرهنگ غرب پرداختند.</td><td>۱- عقلانیت ذاتی</td></tr><tr><td>ب) از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها به معنای زوال آن است.</td><td>۲- بحران هویت فرهنگی</td></tr><tr><td>پ) جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را از دست می‌دهد.</td><td>۳- خودمداری</td></tr><tr><td>ت) مهم‌ترین مانع تعامل جوامع غیرغربی با جهان غرب محسوب می‌شود.</td><td>۴- غرب زدگی</td></tr><tr><td></td><td>۵- عقلانیت ابزاری</td></tr></table>	عبارت‌ها	مفاهیم	الف) مردم شناسان به نقد این ویژگی فرهنگ غرب پرداختند.	۱- عقلانیت ذاتی	ب) از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها به معنای زوال آن است.	۲- بحران هویت فرهنگی	پ) جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را از دست می‌دهد.	۳- خودمداری	ت) مهم‌ترین مانع تعامل جوامع غیرغربی با جهان غرب محسوب می‌شود.	۴- غرب زدگی		۵- عقلانیت ابزاری	۱
عبارت‌ها	مفاهیم													
الف) مردم شناسان به نقد این ویژگی فرهنگ غرب پرداختند.	۱- عقلانیت ذاتی													
ب) از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها به معنای زوال آن است.	۲- بحران هویت فرهنگی													
پ) جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را از دست می‌دهد.	۳- خودمداری													
ت) مهم‌ترین مانع تعامل جوامع غیرغربی با جهان غرب محسوب می‌شود.	۴- غرب زدگی													
	۵- عقلانیت ابزاری													
۵	در هر عبارت، کدام یک از مفاهیم داخل پرانتز صحیح می‌باشد؟ الف) اینکه بسیاری از ایرانی‌ها نمی‌توانند به زبان ژاپنی صحبت کنند به ویژگی (آگاهانه بودن - ارادی بودن) کنش اشاره دارد. ب) «دانایی از نادانی بهتر است» برای نهاد تعلیم و تربیت یک (هنجار-ارزش) محسوب می‌شود. پ) نظریه استعمار محصول رویکرد جهان‌های اجتماعی (در طول هم- در عرض هم) است. ت) امنیت برای یک کشور آشوب زده، پدیده‌ای در قلمرو (آرمانی-واقعی) است.	۲												
۶	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) یک نمونه از تبعات پدیده «مسن شدن جمعیت» را بنویسید. ب) چه عاملی سبب می‌شود افراد، کنش‌ها و اعمال متناسب با فرهنگ را بهتر انجام دهند؟ پ) یک مثال از تحرک افقی برای موقعیت «پرستار بیمارستان» بنویسید. ت) منظور از انسداد اجتماعی چیست؟	۲												
	ادامه سؤالات در صفحه سوم													

سؤالات امتحان شبه نهایی درس : جامعه شناسی ۱	رشته : علوم انسانی	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	تعداد صفحات: ۴
پایه دهم دوره دوم متوسطه نظری	ساعت شروع : ۱۴ عصر	تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۰۲/۰۱	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان دبیرستان های دوره دوم متوسطه روزانه سراسر کشور در طرح سه نما سال ۱۴۰۳			
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش			
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
	نمره		

۷	با توجه به متن زیر و محتوای کتاب به سؤالات داده شده پاسخ دهید. زهرا نعمتی از ورزشکاران پرافتخار و سخت کوش ایران محسوب می شود. او متولد ۱۳۶۴ در کرمان و عضو تیم ملی تیراندازی با کمان بانوان معلول ایران است. زهرا نعمتی دارنده مدال طلا در مسابقات پارالمپیک و نخستین زن ورزشکار ایرانی و مسلمان است که موفق شد در کنار ورزشکاران سالم، جواز رقابت در المپیک را نیز کسب کند. الف) در عبارت « زن ورزشکار ایرانی و مسلمان » کدام ویژگی همزمان « انتسابی و فردی » است؟ ب) یک ویژگی هویتی « اجتماعی » در متن بیابید.	۱						
۸	هر عبارت نشانگر تاثیر کدام یک از ابعاد هویتی بر دیگری است؟ الف) ترشح بیش از اندازه غده تیروئید موجب عصبانی شدن انسان می شود. (.....) ب) یک فرد خلاق و کارآفرین، موقعیت اجتماعی خود و همکارانش را ارتقا می دهد. (.....)	۱						
۹	به سؤالات زیر در مورد ابعاد و مؤلفه های نهاد خانواده پاسخ دهید. الف) یک نمونه از عرصه های مشارکت خانواده در جامعه را نام ببرید. (.....) ب) یک مثال از موانع، ناهنجاری ها و آسیب های نهاد خانواده بنویسید. (.....)	۱						
۱۰	جدول را کامل کنید (یک مورد). <table><tr><th colspan="2">ویژگی هویت ایرانی</th></tr><tr><td>پیش از ظهور اسلام</td><td>پس از ظهور اسلام</td></tr><tr><td>الف</td><td>ب</td></tr></table>	ویژگی هویت ایرانی		پیش از ظهور اسلام	پس از ظهور اسلام	الف	ب	۱
ویژگی هویت ایرانی								
پیش از ظهور اسلام	پس از ظهور اسلام							
الف	ب							
	به سؤالات زیر، پاسخ کامل دهید.							
۱۱	برای شکل زیر یک مثال بنویسید. جهان ماوراءطبیعی ← جهان اجتماعی	۱						
	ادامه سؤالات در صفحه چهارم							

باسمه تعالی

تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	رشته : علوم انسانی	سوالات امتحان شبه نهایی درس : جامعه شناسی ۱
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۰۲/۰۱	ساعت شروع : ۱۴ عصر	پایه دهم دوره دوم متوسطه نظری
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش		دانش آموزان دبیرستان های دوره دوم متوسطه روزانه سراسر کشور در طرح سه نما سال ۱۴۰۳	
ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)		نمره

۱۲	چرا با وجود فرایند جامعه پذیری، از روش های نظارت و کنترل اجتماعی نیز استفاده می شود؟	۱
۱۳	وضعیت جهان های اجتماعی مختلف از نظر « فرصت تحرک اجتماعی » و « مواجهه با تغییرات هویتی » چگونه است؟	۱
۱۴	دوام هویت فرهنگی وابسته به چیست؟ چه زمانی این دوام با چالش مواجه می شود؟	۱
۱۵	جهان اجتماعی خودباخته، به چه سرنوشتی دچار می شود؟	۱
۱۶	بر اساس نحوه مواجهه جهان اسلام با هجوم سیاسی و نظامی اقوام مختلف در تاریخ، به سؤالات زیر پاسخ دهید. الف) جهان اسلام چگونه با هجوم نظامی و سیاسی در «جنگ های صلیبی» و « حمله مغول » مقابله کرد؟ ب) « تجربه جدیدی که هنوز به پایان خود نرسیده است » به برخورد جهان اسلام با کدام جهان اشاره دارد؟	۱
	موفق و پیروز باشید	جمع نمره ۲۰

راهنمای تصحیح امتحان شبه نهایی درس: جامعه‌شناسی (۱)		رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۴ عصر	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه
پایه دهم دوره دوم متوسطه نظری		تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۰۲/۰۱		
دانش آموزان دبیرستان‌های دوره دوم متوسطه روزانه سراسر کشور در طرح سه نما سال ۱۴۰۳		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره		
۱	الف) ص (ص: ۴۱) ب) غ (ص: ۴۶) پ) غ (ص: ۹۴) ت) ص (ص: ۱۰۱) (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	۱		
۲	الف) کنش اجتماعی (ص: ۱۳) پ) هویت اجتماعی (ص: ۸۰) ب) ارزش‌های اجتماعی (ص: ۳۴) ت) تعامل فرهنگی (ص: ۱۰۳) (هر مورد ۰/۵ نمره)	۲		
۳	الف) ۴- ارادی وابسته به اراده دیگری- غیر ارادی (ص: ۷) ب) ۳- فرصت‌ها و محدودیت‌ها، تنها ملاک ارزیابی جهان‌های اجتماعی محسوب می‌شوند (ص: ۵۳، ۵۲، ۵۰، ۴۸) پ) ۲- از جهت قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی تغییرپذیر است. (ص: ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۶۱) ت) ۲- مثبت- فرهنگ باطل- به سوی فرهنگ حق (ص: ۹۶) (هر مورد ۰/۵ نمره)	۲		
۴	الف) ۳- خودمداری (ص: ۳۹) پ) ۲- بحران هویت فرهنگی (ص: ۹۶) ب) ۱- عقلانیت ذاتی (ص: ۵۳) ت) ۴- غرب زدگی (ص: ۱۰۳) (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	۱		
۵	الف) آگاهانه بودن (ص: ۴) پ) در طول هم (ص: ۴۳) ب) ارزش (ص: ۳۵) ت) آرمانی (ص: ۵۹) (هر مورد ۰/۵ نمره)	۲		
۶	الف) افزایش هزینه‌ها، افزایش هزینه‌های بهداشت و درمان، وجود نداشتن نیروی جوان کافی برای ارائه خدمات و رفع نیازهای سالمندان (ذکر یکی از این موارد کافی است). (ص: ۱۸) (۰/۵ نمره) ب) هر چه قدرت اقناع یک فرهنگ بیشتر باشد (ص: ۸۳) (۰/۵ نمره) پ) پرستاری که از یک بخش بیمارستان به بخش دیگر منتقل می‌شود. (ص: ۸۷) (۰/۵ نمره) ت) مسدود بودن راه ارتقا و تحرک اجتماعی صعودی (ص: ۸۸) (۰/۵ نمره)	۲		
۷	الف) زن (ص: ۶۸) ب) ایرانی، مسلمان، عضو تیم ملی (هر مثالی از متن در صورتی که یک ویژگی هویتی اجتماعی باشد، صحیح است. ذکر یک ویژگی کافی است) (ص: ۶۸) (هر مورد ۰/۵ نمره)	۱		
۸	الف) تأثیر بعد جسمانی بر بعد نفسانی (ص: ۷۲) ب) تأثیر بعد نفسانی بر بعد اجتماعی (ص: ۷۲) (هر مورد ۰/۵ نمره)	۱		
۹	الف) عرصه اقتصادی یا عرصه اجتماعی یا عرصه فرهنگی و محیط زیست یا عرصه سیاسی و دفاعی (اشاره به یکی از این موارد کافی است). (ص: ۱۱۸) (۰/۵ نمره) ب) بیکاری و فقر، طلاق، اعتیاد، رفتارهای ضد ارزش‌های اسلامی در جامعه، تهاجم فرهنگی غرب (اشاره به یکی از این موارد کافی است). (ص: ۱۱۸) (۰/۵ نمره)	۱		
۱۰	الف) هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام هویتی توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر بود. اقوام مختلف ایرانی با آن که هویت‌های اجتماعی متفاوتی داشتند، در عقاید و ارزش‌های آیین زرتشت که با آموزه‌های اساطیری درآمیخته بود، هویت فرهنگی واحدی پیدا کردند. (ذکر یک مورد کافی است). (۰/۵ نمره) ب) ایرانیان پس از آشنایی با اسلام، عناصر مشرکانه و اساطیری هویت خود را کنار گذاشتند، به تفسیر توحیدی از هویت خویش دست یافتند. عقاید و ارزش‌های توحیدی اسلام، ایران را به جهان اسلام ملحق ساخت و هویت ایرانی به صورت	۱		

راهنمای تصحیح امتحان شبه نهایی درس: جامعه‌شناسی (۱)		رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۴ عصر	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه
پایه دهم دوره دوم متوسطه نظری		تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۰۲/۰۱		
دانش آموزان دبیرستان‌های دوره دوم متوسطه روزانه سراسر کشور در طرح سه نما سال ۱۴۰۳		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		
ردیف	راهنمای تصحیح			نمره
	بخشی از هویت جهان اسلام در آمد. (ذکر یک مورد کافی است.) (۵/۰ نمره) (ص: ۱۰۹)			
۱۱	سنت‌ها و قوانین الهی با انسان‌های شاکر و ناسپاس و جوامع عادل و ظالم یکسان عمل نمی‌کند و درهای آسمان را بر عدالت‌پیشگان می‌گشاید و ستم‌پیشگان را در قهر و انتقام الهی فرو می‌گذارد. یا شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماوراءطبیعی، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش‌های اجتماعی آنان را دگرگون می‌سازد. (هر مثال دیگری که نشان‌دهنده تأثیر جهان ماوراءطبیعی بر جهان اجتماعی باشد، صحیح است.) (ص: ۲۶ و ۲۷)			۱
۱۲	ممکن است برخی انسان‌ها، هویتی را که جهان اجتماعی برای آن‌ها در نظر گرفته است، نپذیرند. (۲۵/۰ نمره) همواره افرادی هستند که جذب عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی خود نمی‌شوند (۲۵/۰ نمره) و نقشی که نهادها و سازمان‌های مختلف جامعه از آن‌ها انتظار دارند، نمی‌پذیرند. (۲۵/۰ نمره) این افراد به تکالیف خود پایبند نیستند و رفتارهای مخالف انجام می‌دهند. (۲۵/۰ نمره). (ص: ۸۲)			۱
۱۳	در جهان‌های اجتماعی مختلف، فرصت‌های پیش روی افراد برای تحرک اجتماعی و کسب هویت‌های جدید، متفاوت است. (۵/۰ نمره) هر جامعه‌ای به تناسب عقاید و ارزش‌هایی که دارد، برخی تغییرات هویتی و تحرک‌های اجتماعی را تشویق و برخی دیگر را منع می‌کند. (۵/۰ نمره) (ص: ۸۹)			۱
۱۴	هویت فرهنگی تا زمانی که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن مورد پذیرش اعضای جهان اجتماعی و برای آن‌ها مهم باشد، دوام می‌آورد. (۵/۰ نمره) هرگاه عقاید و ارزش‌ها اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای جهان اجتماعی از دست بدهد، دوام هویت فرهنگی با چالش‌هایی مواجه می‌شود. (۵/۰ نمره) (ص: ۹۴)			۱
۱۵	جهان اجتماعی خودباخته، ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست می‌دهد بنابراین نه می‌تواند فرهنگ گذشته خود را تداوم ببخشد یا گسترش دهد (۵/۰ نمره) و نه می‌تواند آن را رها کند و از آن بگذرد و به جهان اجتماعی دیگری که مبهوت و مقهور آن شده است، ملحق شود. از اینجا رانده و از آنجا مانده. (۵/۰ نمره) (ص: ۱۰۲)			۱
۱۶	الف) در جنگ‌های صلیبی به دفع مهاجمان پرداخت و در حمله مغول، مهاجمان را درون خود هضم و جذب کرد (۵/۰ نمره) ب) برخورد با جهان غرب (۵/۰ نمره). (ص: ۱۱۰)			۱
	موفق و پیروز باشید			جمع نمره
				۲۰